

DVT

ترومبوز وریدهای عمقی

بیماری است که طی آن یک لخته خون در یک ورید تشکیل می شود و ممکن است باعث انسداد نسبی یا کامل جریان خون شود یا رها شده و به ریه برسد. معمولاً ساق یا پائین شکم را درگیر می کند ولی گاهی سایر وریدهای بدن را نیز درگیر می کند.

عوامل افزایش دهنده خطر:

- استراحت در بستر
- چاقی
- جراحی های اخیر (به خصوص جراحی مفصل ران و زانو)
- زایمان در ۶ ماه گذشته
- سرطان
- شکستگی در لگن و پا
- سابقه خانوادگی ابتلا به DVT
- اختلالاتی چون نارسایی قلبی، سکته مغزی و پلی سیتمی (افزایش غلظت خون)
- استفاده از استروژن موجود در قرص های ضد بارداری خوراکی یا برای جایگزینی پس از یائسگی (این امر به

ویژه در صورت استفاده از استروژن همراه با سیگار کشیدن خطرناک است.

- اختلالات خود ایمنی مانند لوپوس
- وریدهای واریسی

علائم شایع:

- ناحیه متورم در پا
- درد و حساسیت در ناحیه ای که لخته وجود دارد. معمولاً مچ پا، ساق یا ران.
- ورم می تواند به انگشتان پا نیز گسترش یابد.
- قرمزی ناحیه آسیب دیده.
- ناراحتی یا دردی که با راه رفتن ایجاد می شود و با استراحت بهبود نمی یابد.
- درد هنگام بلند کردن و خم کردن پا.
- گاهی اوقات تب.
- افزایش گرما در ناحیه ای از پا که متورم یا دردناک است

پیشگیری:

- سیگار نکشید.
- در طول بیماری از استراحت های طولانی خودداری کنید.
- در مسافرت های طولانی چه با هواپیما یا اتومبیل حداقل هر ۱-۲ ساعت پاهای خود را حرکت دهید.
- از ایستادن یا نشستن های طولانی پرهیز کنید.
- در صورتی که ضرورت دارد برای مدت طولانی بایستید یا بنشینید از جوراب های کشی محکم که به عروق پا فشار وارد کرده و مانع از تجمع خون در پاها می شود استفاده کنید. (استفاده از جوراب های ضد واریس)
- پیش از انجام هورمون درمانی (استفاده از داروهای استروژن و ضدبارداری) با پزشک خود مشورت کنید.

- پس از هرگونه اقدام جراحی یا در طی هرگونه بیماری زمین گیر کننده هر چه زودتر حرکت دادن اندام های تحتانی را شروع کنید.

درمان غیر جراحی:

- استراحت و بالا آوردن اندام مبتلا (عضو مبتلا را بیش از حد تکان ندهید، راه نروید)
- تجویز دارو های ضد انعقاد (هپارین، وارفارین) جهت جلوگیری از ایجاد لخته جدید و بزرگ شدن لخته قبلی
- تزریق داروهای حل کننده لخته (استریپتوکیناز، اروکیناز)

درمان جراحی

- قرار دادن یک فیلتر در یکی از سیاهرگ های بزرگ، برای پیشگیری از اینکه لخته وارد ریه نشود.
- بیرون کشیدن لخته

در حین درمان در صورت بروز هر یک از علائم زیر

به پزشک خود اطلاع دهید:

- درد قفسه سینه
- سرفه خونی
- مشکلات تنفسی
- غش و از دست دادن هوشیاری

رژیم غذایی:

- مواد غذایی سرشار از پروتئین ترجیحاً پروتئین های گیاهی (عدس، سویا، نان گندم، غلات، حبوبات، مغزها یا گردو و بادام) مصرف نمایید.
- ویتامین B (مخمر، شیر، گوشت، حبوبات) استفاده کنید.
- مصرف ویتامین C (مرکبات، توت فرنگی، تمشک، آناناس، گل کلم، گوجه فرنگی و ...) تاکید می شود.
- روغن ماهی، دانه آفتاب گردان، کنجد، چای سبز نیز در رقیق کردن خون موثر هستند.

موسسه خدمات درمانی البرز
بیمارستان تخصصی البرز

پمفلت آموزشی ترومبوز ورید عمقی DVT

منبع: برونر سودارث

کد مدرک: PT/1052/ED/02

تدوین: واحد آموزش و ارتقاء سلامت - شهریور ۹۶

- کارت هویت پزشکی مبنی بر مصرف داروهای ضد انعقاد همیشه همراه داشته باشید.
- در صورت نیاز به ریش تراش، از ریش تراش برقی بجای تیغ استفاده شود.
- از مسواک نرم استفاده کنید.
- از انجام تزریقات عضلانی و زیر جلدی تا حد امکان اجتناب شود.
- در صورت نیاز به تزریقات، محل آن را به مدت ده دقیقه فشار دهید.
- در صورت تجویز وارفارین، مصرف غذاهای پر چرب و سرشار از ویتامین K (کاهو، پیاز، اسفناج، سلغم، ماهی، جگر) را محدود نمایید زیرا در جذب وارفارین تداخل ایجاد می کند.

در صورت مشاهده علائم زیر به پزشک مراجعه

نمایید:

- خونریزی از بینی و لثه و خلط خونی
- وجود خون در ادرار
- مدفوع قرمز یا قیری رنگ
- خونریزی طولانی از محل های بریدگی
- خونریزی قاعدگی زیاد
- کبودی روی پوست
- تب و لرز خستگی
- زخم گلو
- تهوع و استفراغ
- ضعف، سردرد، سرگیجه

توصیه:

در هنگام بیماری، درمان را باجدیت پیگیری کنید و پس از آن اصول پیشگیری را رعایت فرمایید.

- از مصرف زیاد مواد غذایی حاوی نمک، گوشت و لبنیات پرچربی، کره، سرشیر و نارگیل خودداری شود.

در صورتی که از وارفارین و هپارین استفاده می

کنید:

- دارو ها را در زمان مشخص استفاده کنید.
- با شروع دارو ها تا ۲ هفته استراحت کنید.
- آزمایشات خون را مرتب و طبق دستور پزشک انجام دهید.
- تا رفع تمام علائم در بستر استراحت کنید.
- از جوراب های واریس، جوراب های کشی استفاده کنید.

- در صورت تنگی نفس یا درد قفسه سینه حتماً به پزشک مراجعه کنید. ممکن است لخته رها شده و به ریه رسیده باشد و جریان خون ریه را مسدود کرده باشد.

